

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 194/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om avfallsskatt för gruvor

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 194/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Inka Hopsu /gröna m.fl.:

Ämnar regeringen främja avfallsskatt för gruvor och vilka åtgärder vidtar regeringen för att minska avfallsmängden från gruvor?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Avfallsskatten är en deponiskatt vars mål är att öka nyttoanvändningen av avfall i stället för slutdeponering. Avfallsskatten omfattar tekniskt och miljömässigt återvinningsbart avfall. Skatten är 80 euro per ton avfall och den bestäms på basis av vikten vid porten till avstjälningsplatsen. Enligt skrivningen i statsminister Petteri Orpos regeringsprogram utreder regeringen en utvidgning av avfallsskattebasen och säkerställer att skattebördan inte belastar primärproduktionen eller hushållen, och att företagens betalningsbörda inte ökar oskäligt. Finansministeriet och miljöministeriet har i samarbete utrett statistikföringen av avfallet och dess återvinningsbarhet med tanke på utvidgningen av avfallsskattens tillämpningsområde. I utredningarna har man granskat såväl avfall inom tillämpningsområdet för den nuvarande avfallsskatten som avfall som inte omfattas av avfallsskatten.

Vid regeringens halvtidsöversyn fastställdes att avfallsskattebasen utvidgas i början av 2027. Det handlar om att utvidga den nuvarande avfallsskattens tillämpningsområde. Utifrån utredningen uppdateras avfallsskattebasen på normalt sätt och till skattetabellen fogas det nya återvinningsbara avfallet (inkl. farligt avfall) som levereras till avstjälningsplatser som omfattas av den nuvarande skatten. Senare kan man utreda om skattebasen kan utvidgas att omfatta även annat avfall, såsom jord- och utvinningsavfall. För närvarande är gruvföretagen utöver de allmänna skatterna på näringsverksamhet föremål för gruvmineralskatt som infördes 2024 och som betalas för gruvmineral som brutits i Finland. Man har redan beslutat att höja skatten med 70 miljoner euro. Dessutom ämnar man i början av 2026 slopa skattestödet för el för gruvdriften, vilket ökar gruvornas skattebörda.

I Finland strävar man efter att i första hand minimera de miljöskador som orsakas av utvinningsavfallet genom miljölagstiftning och i praktiken med miljötillstånd, där man från fall till fall kan beakta gruvspecifika omständigheter inom ramen för miljölagstiftningen, såsom gruvans miljö.

Innan man börjar utreda avfallsskatten för utvinningsavfall noggrannare bör man granska effekterna av andra styrmedel som hänför sig till gruvorna samt miljöfördelarna av en eventuell ny skatt i förhållande till skattebördan. I stället för skatt bör man först bedöma om det finns andra åtgärder för att uppnå målet som skulle minska de miljöskador som avfallet orsakar mer effektivt och med lägre kostnader.

Helsingfors 24.6.2025

Finansminister Riikka Purra